

ВІД ОБОВ'ЯЗКОВОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ ДО ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ХАРКІВСТАНДАРТМЕТРОЛОГІЯ»

ОТ ОБЯЗАТЕЛЬНОЙ СЕРТИФИКАЦИИ К ОЦЕНКЕ СООТВЕТСТВИЯ
FROM OBLIGATORY CERTIFICATION TO CONFORMITY ASSESSMENT

Важливість теми семінару та своєчасність його проведення було засвідчено географією та кількістю учасників, доповідей та фахових дискусій, що тривали два дні.

В Україні йде робота щодо забезпечення переходу від обов'язкової сертифікації продукції до оцінювання відповідності. Нормативно-правовими актами, які лежать у основі цієї діяльності, є технічні регламенти (ТР). На сьогодні Реєстр ТР містить 35 актів, перший з яких було прийнято у 2003 році, у 2009—2010 роках — 9 ТР. Ці роботи тривають згідно з Планом заходів щодо виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затвердженого розпорядженням Кабміну від 09.06.2010 № 1196-р.

Реалізація переходу до оцінювання відповідності зумовлює чимало запитань, зокрема, стосовно застосування на практиці ТР. Саме з метою роз'яснення та обговорення проблемних питань у сфері оцінювання відповідності продукції вимогам ТР та підготовки узгоджених шляхів їх вирішення і було організовано семінар.

У його роботі взяли участь представники Держспоживстандарту; Мінпромполітики; Держгірпромнагляду; органів з оцінювання відповідності (ООВ); консультаційно-методичних центрів; технічних комітетів зі стандартизації (ТК); випробувальних лабораторій; промислових підприємств.

18—19 серпня 2010 року в Харкові на базі ДП «Харківстандартметрологія» проходив інструктивний семінар «Актуальні питання переходу від обов'язкової сертифікації в Системі УкрСЕПРО до оцінювання відповідності продукції вимогам технічних регламентів».

Програмою семінару було передбачено близько 20 доповідей, серед яких:

- Технічне регулювання в системі Мінпромполітики (Г. Душенко);
- Розроблення та упровадження ТР сфери технічного регулювання Держгірпромнагляду (Г. Лисицький);
- Про сертифікацію аудиторів за спеціалізацією ТР (О. Глухова);
- Щодо проблем, пов'язаних із застосуванням ТР (О. Дорошин);
- Особливості застосування ТР модулів оцінки відповідності продукції вимогам технічних регламентів (І. Пасіковський);
- Особливості застосування ТР безпеки іграшок (О. Тріскунов);
- Особливості застосування ТР безпеки низьковольтного електричного обладнання (В. Єременко);
- Особливості застосування ТР з електромагнітної сумісності обладнання (М. Беліков).

За результатами роботи семінару, учасники прийняли резолюцію, у якій відзначено першочергові заходи з освоєння в Україні робіт з оцінювання

відповідності продукції вимогам ТР. Резолюція містить, зокрема, такі пункти:

- технічне регулювання відносин у сфері встановлення, застосування та виконання обов'язкових вимог до продукції або пов'язаних з нею процесів; перевіряння їх дотримання не відповідає основним положенням законодавства ЄС, внаслідок чого іноземними торговими партнерами не визнаються результати діяльності національних органів з оцінювання відповідності та метрології;
- низька інвестиційна привабливість сфери технічного регулювання та захисту прав споживачів не сприяє впровадженню інновацій у цій сфері;
- уповільнення розвитку системи технічного регулювання та захисту прав споживачів спричинене:
  - ◆ недосконалістю законодавчо-правової бази в сфері технічного регулювання;
  - ◆ недостатністю рівня гармонізації стандартів, норм і правил внаслідок обмеженого фінансування стандартизації;
  - ◆ невідповідністю метрологічного забезпечення виробництва продукції сучасним вимогам;
  - ◆ несучасним рівнем державного нагляду за безпекою товарів, робіт і послуг;
  - ◆ суттєве відставання технічного стану національних випробувально-дослідницьких підрозділів;
  - ◆ недостатнє фінансування в цілому сфери технічного регулювання та захисту прав споживачів.

Учасники семінару звернулись до Держспоживстандарту з проханнями: ініціювати розроблення «Коментарів щодо застосування ТР модулів оцінки відповідності»; розробити уніфіковані форми документів, що підтверджують відповідність продукції вимогам ТР, та умови їх захисту від фальсифікації; звернутися до усіх суб'єктів законодавчої ініціативи з вимогою дотримання ними стандартизованих термінів у проєктах законів та інших нормативно-правових актах.

Учасники семінару також просили Держспоживстандарт:

- сприяти:
  - запровадженню ДП «УкрНДНЦ» практики підготовки та сертифікації аудиторів за спеціалізацією згідно з прийнятими ТР;
  - інформаційному забезпеченню митного оформлення продукції, на яку розповсюджуються вимоги ТР;
  - першочерговому забезпеченню фінансуванням робіт з розроблення гармонізованих стандартів, добровільне впровадження яких сприймається як доказ відповідності продукції вимогам ТР;

- вирішенню питання щодо забезпечення можливості укладання «горизонтальних» угод стосовно взаємного визнання результатів робіт з оцінювання відповідності продукції вимогам ТР між українськими та спорідненими іноземними ООВ;
  - дозволити ООВ у виняткових випадках залучати до проведення випробувань продукції не акредитовані випробувальні лабораторії;
  - розглянути спільно з НААУ питання щодо запровадження акредитації ООВ на компетентність вимог конкретних ТР, а не лише нормативних документів;
  - просити центральні органи виконавчої влади у визначених сферах технічного регулювання прийняти відповідні заходи задля:
    - підвищення інформативності та обізнаності підприємств щодо впровадження ТР;
    - розроблення та оприлюднення для кожного прийнятого ТР:
      - ◆ коментарів та рекомендацій щодо впровадження;
      - ◆ актуалізованої інформації щодо консультативно-методичних центрів;
      - ◆ завдань ТК щодо аналізу, розроблення та гармонізації стандартів за спеціалізацією згідно з прийнятим ТР;
      - ◆ аналіз фактичного стану галузевої випробувальної бази та обґрунтування доцільності її переоснащення (за необхідності).

Учасники семінару також вирішили:

- рекомендувати призначеним консультативно-методичним центрам запровадити в практику періодичне проведення науково-практичних семінарів з актуальних питань порядку проведення робіт з оцінювання відповідності продукції вимогам ТР, що закріплені за ними, з оприлюдненням відповідної інформації;
  - рекомендувати призначеним ООВ прискорити освоєння робіт з оцінювання відповідності вимогам ТР та надавати допомогу галузевим підприємствам щодо впровадження та застосування вимог ТР. ■

Підготував Ю. Курський